

COMISIÓN INFORMATIVA DE COOPERACIÓN, INFRAESTRUTURAS E MEDIO RURAL
ACTA da mencionada comisión informativa, correspondente ao día **16 de setembro de 2026**

Ás 16.56 horas do día 16 de setembro de 2026, reúnese a Comisión Informativa de Cooperación, Infraestruturas e Medio Rural, en sesión ordinaria, na sala de xuntas da Deputación Provincial, coa asistencia dos seguintes deputados e deputadas:

Presidente: D. Luis Menor Pérez

Deputados/as do Grupo Popular:

D. José María Lago Cabo

D.ª Marta Nóvoa Iglesias

D.ª Patricia Torres Madureira

D.ª M.^a del Carmen González Quintela

D. Manuel Seoane Rodríguez

Deputados/as do Grupo Socialista:

D. Álvaro Vila Araújo

D. Emilio Luís Díaz Vidal

D.ª Susana Rodríguez Rodríguez

Deputados/as do BNG:

D.ª María José Mangana Guede

D. Bernardo Varela López

Deputados de Democracia Ourensana:

D. Antonio Fernández Martín

D. Francisco Lorenzo López

Deputado non adscrito:

D. Xosé Carlos Valcárcel Doval

Secretario: D. Juan Marquina Fuentes

Interventora accidental: M.ª Begoña Álvarez Matos

Seguidamente, iniciouse o tratamento dos asuntos incluídos na orde do día, do xeito que se reflicte a continuación:

1º.- APROBACIÓN DA ACTA DA SESIÓN ANTERIOR, CORRESPONDENTE Á DO DÍA

15 DE XULLO DE 2026 (EXP. Nº 2026/45S/CI).-

A Secretaría Xeral deu traslado do borrador da acta da sesión anterior, correspondente á ordinaria do día 15 de xullo de 2026.

Non se producen intervencións e, por maioría dos membros presentes, a comisión adopta o seguinte acordo:

Aprobar a acta da sesión ordinaria da Comisión Informativa de Cooperación, Infraestruturas e Medio Rural do día 15 de xullo de 2026, conforme co borrador elaborado pola Secretaría Xeral.

2º.- EXPROPIACIÓN FORZOSA PARA A EXECUCIÓN DA OBRA “ACONDICIONAMENTO E MELLORA INTEGRAL DA ESTRADA OU-1110 BALTAR (OU-304) - RANDÍN (OU-303)”, NO TERMO MUNICIPAL DE BALTAR (OURENSE) (EXP. Nº 2025/22731A).-

Dona Ana Patricia Torres Madureira, do Grupo Popular, expón o contido da proposta.

Non se producen intervencións e, co voto a favor do Grupo Popular (6) e a abstención do Grupo Socialista (3), do BNG (2), de Democracia Ourensana (2) e do deputado non adscrito (1), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

1) Resolver as alegacións formuladas por DON CONSTANTINO DÍAZ LÓPEZ, con base no informe do xefe do Gabinete de Asesoría Xurídica e asistencia a municipios da Deputación de Ourense:

“Jaime Antonio Pintos Pérez, Xefe do Gabinete de Asesoría Xurídica e asistencia a municipios da Deputación de Ourense, expón:

Que logo de que se sometese a información pública, nos termos previstos no artigo 18 da Lei de expropiación forzosa, a relación de bens e dereitos afectados pola expropiación forzosa para a execución da obra “Acond. y mejora integral de la carretera OU-1110 Baltar (OU-304) - Randín (OU-303)”, en el término municipal de Baltar (Ourense) formuláronse alegacións por parte de DON CONSTANTINO DÍAZ LÓPEZ, as cales dan lugar a emisión do presente

INFORME

Solicita (I) a expropiación de toda a superficie das parcelas, e (II) maniféstase a súa disconformidade co valor que se lles asignan.

Estas alegacións deberán ser desestimadas polas seguintes causas:

I) En canto a expropiación de toda a superficie das parcelas.

- a) Segundo se indica nos expedientes parcelarios, a parcela 32006A016008350000KQ xa está expropiada na súa totalidade (é dicir, 22 m2).
- b) No tocante ao predio 32006A017000890000KD, segundo o plano parcelario do proxecto aprobado, a superficie afectada é de 28 m2, namentres que o predio catastralmente consta de 110 m2, polo tanto non é susceptible de expropiación total, ao non concorrer os requisitos do artigo 23 da Lei de expropiación forzosa.

II) En canto á procedencia de discutir o valor dos bens na fase de necesidade de ocupación. Conforme aos artigos 15 e seguintes da Lei de 16 de decembro de 1954, de Expropiación Forzosa (LEF), a fase de necesidade de ocupación ten por obxecto determinar os bens ou dereitos que resulten estritamente indispensables para o fin que xustifica a expropiación, así como identificar os seus titulares e resolver, se é o caso, as alegacións formuladas polos interesados respecto da necesidade da súa ocupación. O artigo 17 da LEF impón ao beneficiario a obriga de formular unha relación concreta e individualizada dos bens ou dereitos que considere de necesaria expropiación, mentres que o artigo 20 prevé que as alegacións dos interesados deberán referirse precisamente á necesidade ou non da ocupación dos bens ou dereitos afectados.

Pola contra, a determinación da indemnización que corresponda polos bens efectivamente expropiados constitúe unha fase posterior e autónoma do procedemento expropiatorio. Así o establece expresamente o artigo 25 da LEF, ao dispoñer que, unha vez firme o acordo polo que se declara a necesidade de ocupación dos bens ou a adquisición dos dereitos expropiables, «se procederá a determinar su justo precio». Do mesmo xeito, o artigo 26 establece que a fixación do xustiprezo se tramitará como peza separada e mediante expediente individualizado respecto de cada propietario.

En consecuencia, non resulta procedente introducir na fase de necesidade de ocupación cuestións relativas á valoración económica dos bens, á súa concreta indemnización ou á corrección da taxación efectuada, por tratarse de cuestións propias da posterior fase de determinación do xustiprezo. A propia sistemática da LEF distingue así entre, por unha banda, a determinación dos bens que deben ser obxecto de expropiación e, por outra, a fixación da indemnización que debe percibir o titular afectado, sendo esta última cuestión a que deberá ser discutida, no seu caso, no correspondente expediente de xustiprezo.

É canto cabe informar, sen prexuízo doutros criterios mellor fundados en Dereito.”

2) Ter por declarada a utilidade pública, de conformidade co disposto no artigo 10 da Lei de 16 de decembro de 1954, de expropiación forzosa, das obras de acondicionamento e mellora integral da estrada OU-1110 Baltar (OU-304) - Randín (OU-303)”, no termo

municipal de Baltar (Ourense), cuxo proxecto foi aprobado definitivamente mediante resolución da Presidencia desta Deputación número 2025/14181, no termo municipal de Baltar, o atoparse incluídas nos supostos recollidos no artigo 22 da Lei 8/2013, do 28 de xuño, de estradas de Galicia.

3) Acordar definitivamente, ao abeiro do disposto polo artigo 22, parágrafo quinto, da Lei 8/2013, de 28 de xuño, de estradas de Galicia. a NECESIDADE DE OCUPACIÓN, CON CARÁCTER URXENTE, dos bens e dereitos necesarios para execución das obras “Acondicionamento e mellora integral da estrada OU-1110 Baltar (OU-304) - Randín (OU-303)”, aos efectos da expropiación forzosa tramitada por esta Deputación, de acordo co previsto no artigo 21 da Lei, do 16 de decembro de 1954, de expropiación forzosa e de conformidade co reflectido no cadro seguinte:

Finca	Polig.	Parc.	Refer. Catastral	Propietarios	Dominio
1	16	379	32006A016003790000KH	- Constantino Díaz López - José Díaz López	189
8	16	430	32006A016004300000KO	-Manuel Ojea Cuquejo	242
11	16	805	32006A016008050000KL	-Juan Antonio Lage Feijoo	188
12	16	806	32006A016008060000KT	-Herdeiros de Rosalía Salinas Fidalgo	5
13	16	809	32006A016008090000KO	-Concepción López Feijoo	12
16	16	822	32006A016008220000KE	-Manuel López Díaz	43
23	16	833	32006A016008330000KY	-Herdeiros de María Campo Veloso	30
25	16	835	32006A016008350000KQ	-Constantino Díaz López -José Díaz López	22
27	16	838	32006A016008380000KT	-Herdeiros de José Lama Salinas	57
31	16	9002	32006A016090020000KT	-Concello de Baltar	13
37	17	73	32006A017000730000KA	-Manuel López Díaz	29
44	17	89	32006A017000890000KD	-José Díaz López -Constantino Díaz López	28
48	17	100	32006A017001000000KU	-Herdeiros de José Lama Salinas	70
53	17	417	32006A017004170000KU	-Constantino Díaz López -José Díaz López	1
54	17	418	32006A017004180000KH	-Constantino Díaz López -José Díaz López	21
61	17	505	32006A017005050000KX	-Manuel Ojea Cuquejo	23

62	17	508	32006A017005050000KX	-Manuel Ojea Cuquejo	21
63	17	9004	32006A017090040000KG	-Concello de Baltar	16

4) Notificar esta resolución aos interesados e ordenar a súa publicación no BOP, nun diario dos de maior circulación na provincia e no taboleiro de anuncios do concello afectado, de conformidade coa lexislación vixente.

3º.- MOCIÓN DO GRUPO PROVINCIAL DO BNG DEMANDANDO SOLUCIÓN Á DEMANDA DE ABASTECIMENTO DE AUGA NOS NÚCLEOS DE CIRÓS E MOREIRIÑA (A BOLA) E OUTRAS MEDIDAS QUE MELLOREN A XESTIÓN DA AUGA NOS NÚCLEOS RURAIS (EXP. Nº 2026/13849H).-

Don Bernardo Varela López, do BNG, expón o contido da seguinte moción:

“Os servizos básicos mínimos son aqueles servizos esenciais que deben garantirse para unha vida digna e en moitos casos deben ser prestados polas entidades locais. O acceso á auga potable e a un sistema adecuado de evacuación e tratamento das augas residuais constitúe unha condición básica para garantir unhas condicións de vida dignas e para fixar poboación no medio rural. Porén, a realidade de numerosos pequenos núcleos da provincia de Ourense evidencia que a dispersión territorial e a reducida dimensión dos asentamentos continúan a ser empregadas como argumento para demorar actuacións que deberían constituír unha prioridade das administracións públicas.

*Sendo as entidades locais as que teñen atribuídas competencias en materia de abastecemento de auga potable en base á Lei 7/1985, de 2 de abril, reguladora das Bases de Réxime Local, que nos seus artigos 25.2 c), 26.1 11 a e 85,2 configura o **saneamento e depuración de augas residuais como servizo de competencia local**. Pero ese mesma normativa no artigo 36, punto 2.b) establece como competencia das Deputacións Provinciais: “Asegurar o acceso da poboación da Provincia ao conxunto dos servizos mínimos de competencia municipal e á maior eficacia e economía na prestación destes mediante calquera fórmula de asistencia e cooperación municipal. Con esta finalidade, as Deputacións ou entidades equivalentes poderán outorgar subvencións e axudas con cargo aos seus propios recursos para a realización e o mantemento de obras e servizos municipais, que se levarán a cabo a través de plans especiais ou outros instrumentos específicos.”*

En moitos lugares e núcleos de concellos das comarcas ourensás conviven aínda en pleno 2026 o abastecemento de auga da traída municipal coa auga da traída veciñal, un feito que

evidencia que non existe aínda unha garantía homoxénea deste servizo básico no conxunto do territorio, e que a dispersión poboacional e o carácter rural de moitos núcleos continúan a marcar importantes diferenzas no acceso aos servizos públicos esenciais. Aínda sabendo que en moitos casos é a propia veciñanza a que prefire manter o servizo da traída veciñal fronte a un sistema municipalizado.

A esta realidade engádese outro problema estreitamente relacionado coa garantía do abastecemento: o estado das propias redes. As fugas na redes de abastecemento supoñen un despilfarro dun recurso público cada vez máis limitado, e evidencian a necesidade de priorizar o correcto mantemento das infraestruturas. Xa neste sentido se ten manifestado recentemente por parte de Augas de Galiza que ven recordando a competencia municipal sobre este asunto e reclamando unha maior implicación das administracións locais para reducir as perdas e melloras nas redes de abastecemento.

*A diverxencia territorial agrávase alí onde non existe **nin un sistema de subministro** nin outro, a pesar de existir unha demanda veciñal de longa duración, e que segue sen ser resolto logo de décadas como o caso singular de Cirós e Moreiriñas no concello da Bola, cuxa veciñanza (a través súa Asociación de Veciños) se dirixiu a este grupo ante a falta de resposta ás súas solicitudes.*

Neste caso a veciñanza non ve atendida pola administración local a súa demanda da extensión dos servizos municipais de abastecemento de auga potable, demandas que se realizaron mediante recollidas de sinaturas dos residentes, xa fai cinco anos e repetidas outra vez o ano pasado, así como a través de xuntanzas coa rexedora municipal para o traslado dunha petición de primeira necesidade, que a día de hoxe segue desatendida, a pesares de recoñecer o propio concello esta problemática, que se ve agravada en períodos de estiaxe, cando os recursos hídricos de pozos e fontes escasean.

As dificultades técnicas ou económicas tampouco poden ser razón para alongar indefinidamente a ausencia de servizos básicos que deberan estar garantidos polas administracións.

Así e todo, a pesar da atribución de competencias aos concellos non significa que a Xunta de Galiza careza de competencias ou capacidade de actuación neste ámbito. Augas de Galicia exerce competencias en materia de abastecemento e saneamento en todo o territorio galego, con independencia da demarcación hidrográfica á que pertenza cada concello e, polo tanto, con independencia de que as competencias sobre o dominio público hidráulico correspondan a Augas de Galicia ou a unha confederación hidrográfica estatal.

Así, Augas de Galicia cobra (ou debería facelo) o canon de saneamento en todos os concellos galegos.

Sirva como exemplo que nestes momentos Augas de Galicia ten en execución máis de 20 millóns de euros en obras de abastecemento en concellos de toda Galiza (en Ourense escasamente o 10%).

Polo que é preciso recuperar unha política de abastecemento baseada na cooperación entre entidades locais e garantir unha cooperación eficaz coas outras administracións. Cooperación e planificación que se ve limitada pola falta de transparencia da Xunta de Galiza ante a falta de avaliación do Plan de Abastecemento de Galiza 2010-2025 que impide coñecer que obxectivos foron cumpridos e que investimentos executados ou a falta de peche efectivo do pacto local da auga de 2013 entre a Xunta e a FEGAMP e que impide un progreso neste eido.

Esta ausencia de planificación e cooperación estable cobra especial incidencia nos concellos pequenos e no medio rural, onde a limitada capacidade técnica e económica dos municipios dificultan a execución e o mantemento das infraestruturas necesarias. Por iso as Deputacións deben asumir un papel proactivo na asistencia e intermediación entre os concellos e a Xunta de Galiza para evitar que núcleos rurais que carecen de abastecemento fiquen desatendidos por falta dunha planificación da auga, malamente suplida desde a Xunta de Galiza por convocatorias de axudas puntuais. E que fai máis precisa unha alianza estable da Xunta co municipalismo galego baseada na planificación plurianual, a asistencia técnica e regras transparentes de investimento, en lugar de deixar aos concellos correr detrás das liñas de axudas, o que só acaba prexudicando á veciñanza.

Tal e como indicamos con anterioridade, coexisten varias realidades en moitos concellos galegos (abastecementos municipais e abastecementos veciñais), e desde o BNG somos conscientes da complexidade de dar un axeitado servizo a todo o noso territorio no que existe unha grande dispersión e realidades moi diferenciadas.

Mais precisamente por iso, si queremos “revitalizar” os nosos núcleos rurais, é imprescindible dotalos dos mesmos servizos (especialmente os básicos) que os núcleos urbanos.

É neste marco no que debemos situar aos pobos de Cirós e Moreiriñas (contan cun total de 21 vivendas e 53 veciños e veciñas) como exemplo dunha realidade máis ampla que non pode seguir sendo abordada mediante prórrogas ou solucións provisionais, senón que require compromisos orzamentarios e técnicos concretos, prazos definidos e a implicación das diferentes administracións para obter resultados efectivos.

ACORDOS

1. *Instar á Deputación de Ourense a procurar, en colaboración coa Xunta de Galiza e a través de Augas de Galicia, unha fórmula de financiamento e cooperación técnica que permita dar solución aos núcleos de Cirós e Moreiriñas, no concello da Bola, afectados por unha longa e inxustificable ausencia de subministración de auga potable nas súas vivendas, tendo en conta que as competencias de Augas de Galicia en materia de abastecemento e saneamento se estenden ao conxunto do territorio galego, con independencia da demarcación hidrográfica correspondente.*
2. *Instar á Xunta de Galiza a facer unha avaliación integral e pública do Plan de Abastecemento de Galiza do 2010-2025, concello por concello e sistema por sistema.*
3. *Instar á Xunta de Galiza a aprobación urxente dun novo Plan de Abastecemento, con horizonte plurianual, financiamento comprometido e indicadores verificables, que incorpore a adaptación á seca e a atención específica ao rural.*
4. *Instar á Xunta de Galiza a reclamar o peche efectivo do Pacto Local da Auga, con criterios xustos de tarifas, accesibilidade social e prioridades transparentes de investimento.*
5. *Instar á Xunta de Galiza a crear un programa estable de apoio técnico e financeiro aos Concellos pequenos e medianos, que supere os marcos das subvencións e os convenios opacos.*
6. *Instar á Xunta de Galiza á aprobación urxente dun Plan de Abastecemento para a provincia de Ourense, con horizonte plurianual, financiamento comprometido e indicadores verificables, que incorpore a adaptación á seca e a atención específica ao rural cun programa estable de apoio técnico e financeiro aos concellos pequenos e medianos, máis alá do reparto de fondos”.*

Don Xosé Carlos Valcárcel Doval, deputado non adscrito, fai uso da palabra para indicar que nos próximos anos os problemas coa subministración da auga van a continuar e que é moi importante sensibilizar á veciñanza no uso responsable.

Don Emilio Luís Díaz Vidal, do Grupo Socialista, indica que o problema do abastecemento de auga potable agrávase na nosa provincia pola dispersión poboacional. Engade que en principio están conformes coas propostas de acordo da moción pero que en todo caso reservan o voto para o Pleno.

Dona Ana Patricia Torres Madureira, do Grupo Popular, sinala que lle sorprende que a moción se centre en dous núcleos de poboación concretos dun concello concreto, cando nunha situación similar hai moitos núcleos de varios concellos da provincia. Ademais chama

a atención que a moción non faga mención ningunha á Confederación Hidrográfica que ten amplas competencias na materia. Remata pondo en valor a importancia do PERTE da auga impulsado pola Deputación que coa dixitalización e implementación da telelectura vai permitir detectar perdas e avarías nas redes de abastecemento e mellorar a xestión do ciclo da auga.

Don Bernardo Varela López, do BNG, sinala na quenda de peche que a moción cita estes dous núcleos do Concello da Bola porque levan máis de vinte anos nesta situación e non se lles dá solución. Remata indicando que tamén contribúen a acrecentar o problema as redes de subministración de titularidade veciñal e que debemos pensar se coa sensibilización é suficiente e que ao mellor hai que aplicar o réxime sancionador.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do BNG (2) e a abstención do Grupo Popular (6), do Grupo Socialista (3), de Democracia Ourensana (2) e do deputado non adscrito (1), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

1. Instar á Deputación de Ourense a procurar, en colaboración coa Xunta de Galiza e a través de Augas de Galicia, unha fórmula de financiamento e cooperación técnica que permita dar solución aos núcleos de Cirós e Moreiriñas, no concello da Bola, afectados por unha longa e inxustificable ausencia de subministración de auga potable nas súas vivendas, tendo en conta que as competencias de Augas de Galicia en materia de abastecemento e saneamento se estenden ao conxunto do territorio galego, con independencia da demarcación hidrográfica correspondente.
2. Instar á Xunta de Galiza a facer unha avaliación integral e pública do Plan de Abastecemento de Galiza do 2010-2025, concello por concello e sistema por sistema.
3. Instar á Xunta de Galiza a aprobación urxente dun novo Plan de Abastecemento, con horizonte plurianual, financiamento comprometido e indicadores verificables, que incorpore a adaptación á seca e a atención específica ao rural.
4. Instar á Xunta de Galiza a reclamar o peche efectivo do Pacto Local da Auga, con criterios xustos de tarifas, accesibilidade social e prioridades transparentes de investimento.
5. Instar á Xunta de Galiza a crear un programa estable de apoio técnico e financeiro aos Concellos pequenos e medianos, que supere os marcos das subvencións e os convenios opacos.
6. Instar á Xunta de Galiza á aprobación urxente dun Plan de Abastecemento para a provincia de Ourense, con horizonte plurianual, financiamento comprometido e

indicadores verificables, que incorpore a adaptación á seca e a atención específica ao rural cun programa estable de apoio técnico e financeiro aos concellos pequenos e medianos, máis alá do reparto de fondos.

4º.- MOCIÓN DO GRUPO POPULAR PARA A IMPLANTACIÓN DO TRANSPORTE METROPOLITANO NA COMARCA DE OURENSE (EXP. Nº 2026/13867J).-

D.ª Marta Nóvoa Iglesias, do Grupo Popular, expón o contido da seguinte moción:

“A mellora da mobilidade entre Ourense e os concellos da súa contorna debe facilitar o acceso da veciñanza aos servizos sanitarios e educativos, ao emprego e ás demais actividades cotiás. Unha rede coordinada, accesible e con tarifas integradas debe responder ás necesidades que identifiquen os concellos e ofrecer conexións útiles entre os servizos urbanos e interurbanos.

Por acordo plenario do 22 de marzo de 2024, a Deputación de Ourense constituíu o Comité técnico-político para a implantación do transporte metropolitano, como órgano de traballo conxunto entre a institución provincial, os grupos provinciais, a Xunta de Galicia e os concellos participantes.

Na reunión do 15 de xullo de 2026, recollida na Acta núm. 2/2026, participaron representantes da Deputación, dos grupos provinciais presentes, da Xunta de Galicia e dos concellos representados na sesión. A Presidencia lembrou os acordos anteriores, en particular a revisión do estudo económico da extensión de oito liñas, coa corrección dos erros aritméticos e das variables detectadas.

No debate expuxéronse estimacións provisionais de 2,5 millóns de euros para a extensión e dunha cantidade adicional para eventuais indemnizacións ás concesionarias autonómicas afectadas, así como unha previsión de entre 100.000 e 300.000 usuarios ao ano. Estes datos requiren revisión e homoxeneización: cómpre diferenciar custos recorrentes e extraordinarios, precisar o período das estimacións e determinar se a demanda se expresa en persoas usuarias, viaxes ou validacións. Sen esa análise non procede establecer un custo definitivo por viaxe nin confundilo coa tarifa ou coa achega pública necesaria.

A representación do Concello de Ourense manifestou que non debía financiar a extensión con cargo ao seu orzamento por considerar que excedía as súas competencias de transporte urbano. Esta posición debe distinguirse da

determinación xurídica das responsabilidades e das fórmulas de cooperación entre administracións, que require os informes correspondentes. A participación provincial desenvolverase no marco das súas funcións de cooperación e dos servizos supramunicipais, respectando as competencias das demais administracións.

O Comité adoptou por acordo maioritario tres liñas de actuación: elaborar un estudo económico actualizado da extensión cando a situación contractual o permitise, continuar avanzando nun proxecto piloto economicamente asumible e iniciar os traballos para unha Área de Transporte Metropolitano conectada co transporte urbano. Estes acordos expresan unha orientación compartida de traballo, sen que supoñan por si mesmos a aprobación dun reparto financeiro.

Segundo a nota do Concello de Ourense do 8 de setembro de 2026, a Xunta de Goberno Local acordou, nunha sesión extraordinaria e urxente, darse por informada da resolución do Tribunal Administrativo de Contratación Pública da Comunidade Autónoma de Galicia (TACGal) que, estimando parcialmente os recursos presentados, anula o acordo de adxudicación do servizo de transporte público colectivo urbano para as anualidades 2026 a 2031.

A Xunta de Goberno ordenou executar a resolución, retrotraer o procedemento e trasladar o acordo á mesa de contratación para que realice as actuacións necesarias e resolva as cuestións suscitadas polo Tribunal. Cómpre, por tanto, adaptar o calendario de traballo á execución desta resolución e ás actuacións da mesa, sen presupoñer unha nova adxudicación nin a dispoñibilidade inmediata dunha nova contratista.

A Deputación debe continuar exercendo o seu papel de coordinación institucional, promovendo a colaboración entre os participantes. Como concreción do piloto que se propón nesta moción, priorizaranse as conexións cos polígonos industriais da contorna de Ourense, coa finalidade de facilitar o acceso aos centros de traballo.

O seu ámbito, percorridos e horarios deberán definirse tecnicamente coas administracións implicadas, tendo en conta as necesidades das persoas traballadoras e as quendas laborais. A preparación deste piloto, o estudo xeral da extensión de liñas e os traballos da Área de Transporte Metropolitano avanzarán

en paralelo nas actuacións que sexan viables.

Para transformar os acordos do Comité en avances comprobables, cómpre concretar o contido dos estudos, as responsabilidades, o financiamento, a duración e avaliación do piloto, as necesidades tecnolóxicas e un calendario de seguimento. A compatibilidade tecnolóxica indicada na acta debe completarse coa comprobación dos equipamentos e sistemas efectivamente dispoñibles para a integración tarifaria.

En virtude de todo o exposto, o Grupo Provincial Popular propón ao pleno os seguintes

ACORDOS:

1. Dar continuidade aos acordos do Comité.

Reafirmar o apoio da Deputación ás liñas de actuación acordadas polo Comité o 15 de xullo de 2026: estudo da extensión de oito liñas, avance nun proxecto piloto viable e preparación dunha Área de Transporte Metropolitano interconectada co transporte urbano de Ourense. Para concretar o piloto nesta moción, propoñer que se centre nas conexións cos polígonos industriais da contorna, mantendo o estudo xeral das oito liñas como marco de planificación. Estas actuacións desenvolveranse de maneira coordinada e, cando sexa viable, en paralelo.

2. Adaptar a planificación á execución da resolución do TACGal.

Solicitar ao Concello de Ourense que remita ao Comité, no prazo de trinta días naturais desde a recepción deste acordo, a resolución do TACGal, o acordo da Xunta de Goberno Local do 8 de setembro de 2026 e un informe sobre a súa execución, as actuacións da mesa de contratación tras a retroacción do procedemento e o calendario previsto.

O informe identificará os efectos sobre a planificación do transporte metropolitano, os traballos preparatorios da extensión de liñas e do piloto dos polígonos que poidan realizarse de inmediato e os que dependan da situación contractual, solicitando aos servizos municipais que adianten a recompilación e revisión da información dispoñible e comuniquen ao Comité calquera incidencia contractual que modifique substancialmente o calendario.

3. Completar e validar o estudo económico.

Instar ao Concello de Ourense a elaborar, coa colaboración da empresa contratista cando proceda, un estudo económico actualizado da extensión das oito liñas e sometelo á revisión dos servizos técnicos públicos competentes, coa cooperación técnica da Deputación. O estudo incorporará unha memoria específica e diferenciada do proxecto piloto de conexión cos polígonos industriais, con delimitación do seu ámbito, custos, demanda e financiamento. As estimacións xerais da extensión non se atribuirán automaticamente a este piloto.

O estudo identificará os concellos, os percorridos, as paradas, as frecuencias, os horarios, os quilómetros e as conexións propostas. Incluirá escenarios de demanda, a unidade de medida empregada e a súa metodoloxía; custos de explotación; investimentos e adaptacións; ingresos tarifarios; e achegas públicas necesarias.

Diferenciaranse o custo medio por viaxe, a tarifa e a achega pública por viaxe, e analizaranse as afeccións ás concesións existentes e a utilidade social e territorial da proposta. A memoria do piloto identificará os polígonos atendidos, os puntos de orixe e intercambio, as necesidades de acceso aos centros de traballo e a adecuación de horarios e frecuencias ás quendas laborais, contrastándoas cos concellos, coas persoas traballadoras e coas entidades representativas dos polígonos.

Solicitar a presentación do estudo no prazo de sesenta días naturais desde a comunicación ao Comité dun informe municipal que acredite a dispoñibilidade xurídica e contractual necesaria para completalo. Se esa dispoñibilidade xa existe cando se reciba o presente acordo, o prazo contarase desde a recepción. A memoria específica do piloto poderá presentarse e avaliarse separadamente cando se poida completar con rigor e exista viabilidade xurídica e contractual para a súa tramitación, sen agardar á conclusión do estudo xeral. Calquera impedimento deberá comunicarse de maneira motivada, cun calendario revisado.

4. Determinar o marco xurídico e financeiro.

Promover, no seo do Comité, unha proposta de cooperación entre a Xunta de Galicia, a Deputación e os concellos implicados que determine as responsabilidades de cada administración, as achegas e o instrumento xurídico necesario, logo dos

informes técnicos, xurídicos e económicos que correspondan.

A proposta distinguirá os custos de explotación, as adaptacións e investimentos, a integración tarifaria e as eventuais indemnizacións, identificando as fontes de financiamento e as previsións orzamentarias. O financiamento do piloto dos polígonos cuantificarase separadamente. Solicitar que a proposta relativa ao piloto se presente para valoración do Comité no prazo de trinta días naturais desde a recepción da súa memoria económica validada, sen prexuízo da posterior proposta correspondente ao conxunto da extensión.

A posta en servizo quedará condicionada á viabilidade xurídica e económica, á formalización dos instrumentos de cooperación e á aprobación dos compromisos polos órganos competentes, coa correspondente cobertura orzamentaria.

5. Impulsar un proxecto piloto de conexión cos polígonos industriais.

Unha vez avaliada a memoria específica e definido o financiamento, impulsar un proxecto piloto de transporte público de conexión cos polígonos industriais da contorna de Ourense, cunha duración de doce meses desde o inicio efectivo do servizo, para observar a evolución da demanda ao longo dun ciclo anual. O piloto centrarase no acceso aos centros de traballo e na súa conexión coa rede de transporte público.

Antes da súa posta en marcha, o Comité examinará unha proposta que identifique os polígonos incluídos, os concellos e núcleos de orixe, os percorridos, as paradas e os puntos de intercambio, os horarios e frecuencias adaptados ás quendas laborais, a accesibilidade, o orzamento, as administracións responsables, a data de inicio e o sistema de recollida de datos. A definición concretarase coas administracións implicadas e co contraste das necesidades das persoas traballadoras e das entidades representativas dos polígonos, incluíndo que as modificacións do ámbito previsto deberán estar motivadas tecnicamente.

A proposta establecerá indicadores e criterios de avaliación sobre viaxes, ocupación, puntualidade, conexións, adecuación ás quendas laborais, acceso aos centros de traballo, custo e achega pública por viaxe, atendendo á utilidade social e á cohesión territorial, prevendo un seguimento trimestral, avaliación intermedia aos seis meses e informe final nos trinta días naturais seguintes á conclusión, para decidir a

continuidade, adaptación ou ampliación do servizo.

6. Avanzar na Área de Transporte Metropolitano.

Instar á Xunta de Galicia a presentar ao Comité, no prazo de catro meses desde a recepción deste acordo para iniciar as actuacións tendentes ao establecemento dun Área de Transporte Metropolitano da contorna de Ourense, recollendo o ámbito territorial, as necesidades trasladadas polos concellos, a organización e coordinación dos servizos, a integración tarifaria, o financiamento e o calendario de desenvolvemento.

A proposta incluírá a interconexión co transporte urbano e a avaliación das condicións necesarias para habilitar billete único, bonificacións e transbordos gratuítos. Identificará os validadores e sistemas instalados e operativos, a súa interoperabilidade, as adaptacións pendentes e os custos e responsables da súa implantación.

Os traballos preparatorios que sexan xuridicamente e tecnicamente viables realizaranse en paralelo ao piloto dos polígonos e ao estudo da extensión de liñas, sen condicionar o conxunto da preparación da ATM á conclusión da contratación urbana.

7. Establecer calendario e rendición de contas.

Encomendar á Presidencia da Deputación a convocatoria dunha reunión do Comité dentro dos trinta días naturais seguintes á aprobación desta moción para ordenar as tarefas, identificar responsables e fixar os fitos de seguimento, respectando as competencias e a autonomía das administracións participantes.

A Deputación prestará apoio técnico á coordinación e remitirá ao pleno un informe trimestral de seguimento. O primeiro presentarase dentro dos tres meses seguintes á aprobación. Os informes recollerán as actuacións realizadas, os documentos recibidos, as tarefas pendentes, os responsables, os obstáculos e as datas previstas.

Os atrasos ou cambios de calendario deberán explicarse no seguinte informe, indicando as medidas propostas para resolvelos. A necesidade de revisar un prazo non suspenderá os traballos que poidan continuar.

8. Dar traslado dos acordos.

Dar traslado destes acordos á Presidencia da Deputación, á consellería da Xunta de Galicia competente en mobilidade, ao Concello de Ourense, aos concellos integrantes do Comité técnico-político e aos grupos provinciais, para o seu coñecemento e as actuacións que corresponda”.

Don Xosé Carlos Valcárcel Doval, deputado non adscrito, sinala que esta moción debería servir para que todas as administracións implicadas se unan para buscar unha solución, matizando que a Xunta de Galicia é a que ten que facer unha maior aposta.

Don Bernardo Varela López, do BNG, manifesta que esta moción é de todo menos sinxela, e que para iso non hai máis que ver a extensión das propostas de acordo. Entende que a Deputación trate de impulsar ou liderar esta cuestión, pero aclara que as competencias no transporte interurbano son da Xunta de Galicia.

Dona Susana Rodríguez Rodríguez, do Grupo Socialista, explica que lle sorprende que as propostas da moción se centren nun proxecto piloto de conexión cos polígonos industriais de San Cibrao das Viñas e Pereiro de Aguiar, cando os acordos do comité técnico – político para o impulso de transporte metropolitano de Ourense creado nesta Deputación contempla nunha primeira fase a extensión de oito liñas, e non só unha.

Dona Marta Nóvoa Iglesias, do Grupo Popular, contesta que na última reunión deste comité técnico – político xa saíu esta posibilidade dun proxecto piloto e que é evidente que as liñas de máis fluxo de usuarios son con moita diferenza as dos polígonos industriais e a da Valenzá (Barbadás), se ben esta última xa ten resolto o transporte interurbano. De feito indica que recentemente o Grupo Provincial Socialista subiu un vídeo ás súas redes sociais reclamando unha solución ao transporte interurbano e precisamente se centraron na problemática dos polígonos industriais.

Don Xosé Carlos Valcárcel Doval, deputado non adscrito, precisa que a liña da Valenzá (Barbadás) funciona porque o Concello paga por iso unha importante cantidade á Xunta de Galicia.

Don Álvaro Vila Araújo, do Grupo Socialista, sinala que o vídeo aludido tiña como principal reivindicación pedir á Xunta de Galicia que dote nos seus orzamentos para o 2027 unha partida económica para avanzar nunha solución do transporte interurbano metropolitano de Ourense, xa que a principal responsable e a administración competente.

Dona Marta Nóvoa Iglesias, do Grupo Popular, remata indicando que esta moción debería saír por unanimidade polo que indica que se negociarán todas as propostas que poidan facer todos os grupos políticos nos próximos días e antes do debate e votación do

Pleno do día 25 de setembro. Insiste en que se trata de avanzar nos acordos que foron adoptados no comité técnico – político creado sobre este asunto.

Para pechar o debate, **o presidente** apunta que se neste asunto non se ten avanzado non últimos vinte anos é unha responsabilidade de todos, que a Deputación quere impulsar unha solución porque coñece de primeira man que é a principal reivindicación da veciñanza da área metropolitana e que o proxecto piloto se formula sen renunciar en ningún momento á extensión das oito liñas que figuran nos acordos do comité técnico – político.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do Grupo Popular (6) e a abstención do Grupo Socialista (3), do BNG (2), de Democracia Ourense (2) e do deputado non adscrito (1), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

1. Dar continuidade aos acordos do Comité.

Reafirmar o apoio da Deputación ás liñas de actuación acordadas polo Comité o 15 de xullo de 2026: estudo da extensión de oito liñas, avance nun proxecto piloto viable e preparación dunha Área de Transporte Metropolitano interconectada co transporte urbano de Ourense. Para concretar o piloto nesta moción, propoñer que se centre nas conexións cos polígonos industriais da contorna, mantendo o estudo xeral das oito liñas como marco de planificación. Estas actuacións desenvolveranse de maneira coordinada e, cando sexa viable, en paralelo.

2. Adaptar a planificación á execución da resolución do TACGal.

Solicitar ao Concello de Ourense que remita ao Comité, no prazo de trinta días naturais desde a recepción deste acordo, a resolución do TACGal, o acordo da Xunta de Goberno Local do 8 de setembro de 2026 e un informe sobre a súa execución, as actuacións da mesa de contratación tras a retroacción do procedemento e o calendario previsto.

O informe identificará os efectos sobre a planificación do transporte metropolitano, os traballos preparatorios da extensión de liñas e do piloto dos polígonos que poidan realizarse de inmediato e os que dependan da situación contractual, solicitando aos servizos municipais que adianten a recompilación e revisión da información dispoñible e comuniquen ao Comité calquera incidencia contractual que modifique substancialmente o calendario.

3. Completar e validar o estudo económico.

Instar ao Concello de Ourense a elaborar, coa colaboración da empresa contratista cando proceda, un estudo económico actualizado da extensión das oito liñas e sometelo á revisión dos servizos técnicos públicos competentes, coa cooperación técnica da Deputación. O estudo incorporará unha memoria específica e diferenciada do proxecto piloto de conexión cos polígonos industriais, con delimitación do seu ámbito, custos, demanda e financiamento. As estimacións xerais da extensión non se atribuirán automaticamente a este piloto.

O estudo identificará os concellos, os percorridos, as paradas, as frecuencias, os horarios, os quilómetros e as conexións propostas. Incluirá escenarios de demanda, a unidade de medida empregada e a súa metodoloxía; custos de explotación; investimentos e adaptacións; ingresos tarifarios; e achegas públicas necesarias.

Diferenciaranse o custo medio por viaxe, a tarifa e a achega pública por viaxe, e analizaranse as afeccións ás concesións existentes e a utilidade social e territorial da proposta. A memoria do piloto identificará os polígonos atendidos, os puntos de orixe e intercambio, as necesidades de acceso aos centros de traballo e a adecuación de horarios e frecuencias ás quendas laborais, contrastándoas cos concellos, coas persoas traballadoras e coas entidades representativas dos polígonos.

Solicitar a presentación do estudo no prazo de sesenta días naturais desde a comunicación ao Comité dun informe municipal que acredite a dispoñibilidade xurídica e contractual necesaria para completalo. Se esa dispoñibilidade xa existe cando se reciba o presente acordo, o prazo contarase desde a recepción. A memoria específica do piloto poderá presentarse e avaliarse separadamente cando se poida completar con rigor e exista viabilidade xurídica e contractual para a súa tramitación, sen agardar á conclusión do estudo xeral. Calquera impedimento deberá comunicarse de maneira motivada, cun calendario revisado.

4. Determinar o marco xurídico e financeiro.

Promover, no seo do Comité, unha proposta de cooperación entre a Xunta de Galicia, a Deputación e os concellos implicados que determine as responsabilidades de cada administración, as achegas e o instrumento xurídico necesario, logo dos

informes técnicos, xurídicos e económicos que correspondan.

A proposta distinguirá os custos de explotación, as adaptacións e investimentos, a integración tarifaria e as eventuais indemnizacións, identificando as fontes de financiamento e as previsións orzamentarias. O financiamento do piloto dos polígonos cuantificarase separadamente. Solicitar que a proposta relativa ao piloto se presente para valoración do Comité no prazo de trinta días naturais desde a recepción da súa memoria económica validada, sen prexuízo da posterior proposta correspondente ao conxunto da extensión.

A posta en servizo quedará condicionada á viabilidade xurídica e económica, á formalización dos instrumentos de cooperación e á aprobación dos compromisos polos órganos competentes, coa correspondente cobertura orzamentaria.

5. Impulsar un proxecto piloto de conexión cos polígonos industriais.

Unha vez avaliada a memoria específica e definido o financiamento, impulsar un proxecto piloto de transporte público de conexión cos polígonos industriais da contorna de Ourense, cunha duración de doce meses desde o inicio efectivo do servizo, para observar a evolución da demanda ao longo dun ciclo anual. O piloto centrarase no acceso aos centros de traballo e na súa conexión coa rede de transporte público.

Antes da súa posta en marcha, o Comité examinará unha proposta que identifique os polígonos incluídos, os concellos e núcleos de orixe, os percorridos, as paradas e os puntos de intercambio, os horarios e frecuencias adaptados ás quendas laborais, a accesibilidade, o orzamento, as administracións responsables, a data de inicio e o sistema de recollida de datos. A definición concretarase coas administracións implicadas e co contraste das necesidades das persoas traballadoras e das entidades representativas dos polígonos, incluíndo que as modificacións do ámbito previsto deberán estar motivadas tecnicamente.

A proposta establecerá indicadores e criterios de avaliación sobre viaxes, ocupación, puntualidade, conexións, adecuación ás quendas laborais, acceso aos centros de traballo, custo e achega pública por viaxe, atendendo á utilidade social e á cohesión territorial, prevendo un seguimento trimestral, avaliación intermedia aos seis meses e informe final nos trinta días naturais seguintes á conclusión, para decidir a

continuidade, adaptación ou ampliación do servizo.

6. Avanzar na Área de Transporte Metropolitano.

Instar á Xunta de Galicia a presentar ao Comité, no prazo de catro meses desde a recepción deste acordo para iniciar as actuacións tendentes ao establecemento dun Área de Transporte Metropolitano da contorna de Ourense, recollendo o ámbito territorial, as necesidades trasladadas polos concellos, a organización e coordinación dos servizos, a integración tarifaria, o financiamento e o calendario de desenvolvemento.

A proposta incluírá a interconexión co transporte urbano e a avaliación das condicións necesarias para habilitar billete único, bonificacións e transbordos gratuítos. Identificará os validadores e sistemas instalados e operativos, a súa interoperabilidade, as adaptacións pendentes e os custos e responsables da súa implantación.

Os traballos preparatorios que sexan xuridicamente e tecnicamente viables realizaranse en paralelo ao piloto dos polígonos e ao estudo da extensión de liñas, sen condicionar o conxunto da preparación da ATM á conclusión da contratación urbana.

7. Establecer calendario e rendición de contas.

Encomendar á Presidencia da Deputación a convocatoria dunha reunión do Comité dentro dos trinta días naturais seguintes á aprobación desta moción para ordenar as tarefas, identificar responsables e fixar os fitos de seguimento, respectando as competencias e a autonomía das administracións participantes.

A Deputación prestará apoio técnico á coordinación e remitirá ao pleno un informe trimestral de seguimento. O primeiro presentarase dentro dos tres meses seguintes á aprobación. Os informes recollerán as actuacións realizadas, os documentos recibidos, as tarefas pendentes, os responsables, os obstáculos e as datas previstas.

Os atrasos ou cambios de calendario deberán explicarse no seguinte informe, indicando as medidas propostas para resolvelos. A necesidade de revisar un prazo non suspenderá os traballos que poidan continuar.

8. Dar traslado dos acordos.

Dar traslado destes acordos á Presidencia da Deputación, á consellería da Xunta de Galicia competente en mobilidade, ao Concello de Ourense, aos concellos integrantes do Comité técnico-político e aos grupos provinciais, para o seu coñecemento e as actuacións que corresponda”.

5º.- MOCIÓN DE URXENCIA.- Non se presentan.

6º.- ROGOS E PREGUNTAS.- Non se formulan.

E, ás 17.44 horas, dáse por finalizada a reunión, redactándose a presente acta que se asinará electronicamente. Dou fe.

O Secretario Xeral
Documento asinado electrónicamente
mediante actuación administrativa
automatizada.
18/09/2026